

LÜHIKROONIKA

• 1. detsembril toimus Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse muuseumiosakonnas loengusarja „Nõmme loeb” 3. õhtu, kus esines luuletaja Veronika Kivisilla.

• 1.–2. detsembril peeti Eesti Rahva Muuseumis lasteaiapäetajate eesti keele koolitusseminar „Naer ja nutt on kaksikvennad”, kus tutvustati emotsioonide temaatikat keeles, kultuuripärandis ja folklooris. Toimused töötod, milles õpiti, kuidas mängude kaudu rikastada tunnetealast sõnavara ja lahendada emotsioonidega seotud probleeme lasteaiakeskkonnas. Esinesid Signe Raudik (TÜ, „Laps räägib siis, kui ...”), Angela Jakobson (TÜ, „Tunnete kaardid – mis, kellele, kuidas?”), Liisi Laineste (EKM, „Mis tuleb pika ilu peale? Huumor kollektiivis”), Piret Voolaid (EKM, „Siin lasteaias on kõik sõbrased: Lapsesuunaljad kui emotsionaalne rühmapärimus”), Reet Hiimäe (EKM, „Zombid, tulnukad ja Slenderman: üleloomulikud olendid tänapäeva laste pärimuses”) ja Ene Vainik (EKI, „Tunne tundeid nimepidi”). Praktilisi töötube juhendasid Janika Oras (EKM, „Ringmängu rõõm”) ja Virve Tuubel (ERM, „Koduga seotud emotsioonid”).

• 2.–3. detsembril korraldas Tallinna Ülikooli teaduskeelekeskus IV eesti teaduskeele konverentsi. Kutsutud kõneleja oli TLÜ humanitaarteaduste instituudi Itaalia uuringute ja semiootika professor Daniele Monticelli, kes esines teemal „Vaidlus korralduse asemel: itaalia (oskus)keele rõõmudest ja valudest”. Ettekanded pidasid Peeter Järvelaid (TLÜ, „Eesti õiguskeel ja kirja-keel”), Silvi Tenjes (KVÜÕA, „Võimudis-kursus, narratiiv ja teaduskeele semantiline väli”), Ülo Ugaste (TLÜ, „Mis asi see on, mida nimetatakse teaduskeele-

leks?”), Peep Nemvalts (TLÜ, „Mõistes-tiku ja terminivara süsteemsus”), Ülle Sihver (EMÜ, „Doktorandi eestikeelne kirjalik väljendus”), Riina Reinsalu (TÜ, „Isikustamisest teadustekstides”), Merike Ristikivi (TÜ, „Ladina terminid eestikeelsetes õigusõpikutes”), Tauri Roosipuu (TTÜ, „Merekeel õppetöös ja -materjalides”), Jaan Alver ja Lehte Alver (TTÜ, „Raamatupidamise oskussõnavarast ja terminiarendusest kõrgkooliõpiku „Finantsarvestus” näitel”), Rein Laaneots (TTÜ, „Mõningatest metroloogia terminitest”), Jaanika Erne (TÜ, „Keele ja poliitika piiridest Euroopa Liidu ja rahvusvahelis-õiguslikus terminitöös”), Mait Kriipsalu ja Aleksander Maastik (EMÜ, „Keskkonnakaitse oskuskeel õigusaktides”), Indrek Viil (Eesti Biokeemia Selts, „Biokeemia tõlkesõnastiku koostamisest”), Tiina Selke (TLÜ, „Mõiste 'noot' sisust eestikeelses muusikapedagoogika kirjasõnas”), Gerhard Lock (TLÜ, „Loomeprotsessi astmed ja faasid muusikas”).

• 7. detsembril toimus Tallinnas Hõimuklubi õhtu „Inimõigused ja uurali rahvaste õigused”. Inimõiguste päevale pühendatud hõimuklubis arutlesid Vootel Hansen ja Mart Rannut, millises suhtes on üldised inimõigused rahvaste keeleliste ja kultuuriliste õigustega ning mis kasu saavad uurali vähemusrahvused inimõiguste deklaratsioonist, ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonist ja Euroopa Nõukogu vähemuskeelte hartast.

• 8. detsembril esines UTKK loengusarjas „Nõmme loeb” kirjanik ja ajakirjanik Tiit Pruuli.

• 8. detsembril Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus toimunud Paabeli Raamatukogu kirjanduskonverentsil „Mis meist saab” astusid üles kirjanik

Tiit Aleksejev („Kirjandusest”), Jutukooli eestvedaja Piret Päär („Vigade parandus”), Marie Edala kirjastusest Sinisukk („Meie intellektuaalne jalajälg tulevastele põlvedele – kas paberil või pilves?”), režissöör Martti Helde („Eri-nemise julgusest ja julguse tolereerimisest”), vaimulik ja publitsist Sakarias Jaan Leppik („Tung tsikurati tippu”), kirjanik Jan Kaus („Düstoopia paratamatus, utopia võimalikkus”) ja Tartu Kivilinna Kooli 9. kl õpilane Hanna Simona Allas („Tulevik on lahti, kuid kellele?”). Konverentsi lõpetas Tõnu Önnepalu ja Jim Ashilevi vestlus teemal „Sõna surmast teatris”.

• 8.–10. detsembrini korraldas Tartu Ülikooli slavistika osakond rahvusvahelise interdistsiplinaarse teadusseminari „Tõlkestrateegiad ja riiklik kontroll”, kus Eesti, Läti, Rootsi, Saksamaa, Iisraeli ja Venemaa uurijad käsitlesid teemasid, mis iseloomustavad tõlkimise mehhanisme ning tõlkijate ja toimetajate strateegiaid Vene impeeriumi ja nõukogude võimu aastatel. Plenaarettekanded pidasid TÜ professor Peeter Torop („Ideoloogia tõlgitavuse probleemidest: semiootiline aspekt”) ja Uppsala ülikooli professor Susanna Witt („Nõukogude tõlkekool: kontsepti kujunemise probleemist”). Ettekannetega esinesid Daniele Monticelli (TLÜ, „Between language, text and culture: the places of translation in Y. Lotman’s work”), Natalja Kamovnikova (Peterburi, „Of passion and bondage: Soviet literary translations into Russian from languages of limited circulation”), Maria-Kristiina Lotman, Elin Sütiste (TÜ, „Between accuracy and freedom: on compensation strategies in Estonian literary translation of the 1960s”), Elena Zemskova (Moskva, „A. Tarkovski luuletus „Tõlkija” Stalini ajastu tõlkepraktika kontekstis”), Anne Lange (TLÜ, „Editing in the conditions of state control: the case of Loomingu Raamatukogu in 1957–1972”), Lea Pild (TÜ, „Aleksi Tolstoi romaan „Peeter I” Fr. Tuglase tõlkes: täpsuse ning keeleloomelise vabaduse tasakaalu otsingud”), Tatjana Frolova (TÜ, „Fr. Tuglase

tõlkestrateegia eripäradest: Tšehhovi proosa tõlked nõukogude perioodil”), Natalia Azarova (Moskva, „Nõukogude luuletõlked hiina keelest ja Mao Zedongi poeesia”), Roman Leibov (TÜ, „Luuleteksti toimetamine kui tõlge”), Tatjana Stepaniščeva (TÜ, „Tõlkija strateegiast: Fjodor Tjuttševi „lüüriline fragment” eesti keeles”), Katiliina Gielen, Klaarika Kaldjärv (TÜ, „Norms under pressure: interruption in cultural situation as a trigger of the changes in translational situation”), Anastasia Šahova (Mainz, „Traveling theories: the ideas of the linguistic discussion in Soviet and East German translation studies”), Larissa Naiditš, Anna Pavlova (Jeruusalemm ja Mainz, „Nõukogude lugejale keelatud teemad (saksakeelse tõlkekirjanduse põhjal: Lion Feuchtwanger, Friedrich Dürrenmatt, Heinrich Böll, Wolfgang Koeppen”), Vsevolod Bagno, Tatjana Misnikevitš (Peterburi, „Fjodor Sologubi Verlaine’i tõlked vene keelde: võimalike strateegiate valik”), Maria Borovikova (TÜ, „Baudelaire Marina Tsvetajeva tõlkes”), Sirje Kupp-Sazonov (TÜ, „Bulgakovi romaani „Meister ja Margarita” kahest eestikeelsest tõlkest: tsensuuri küsimus”), Anna Veselko (TÜ, „Vene kirjandus eesti koolis nõukogude perioodil: ideoloogia piiridest”).

• 9. detsembril toimunud Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse teadusseminaril esinesid Mirjam Hinrikus (UTKK) ja Lola Annabel Kass (TLÜ doktorant) teemal „„Kurja lillede” lapsed. Sissevaade eesti dekadentlikku kunsti ja kirjandusse”. Lola Annabel Kass rääkis fataalerootikast ning selle põimumistest „groteski” ja „süngusega”. Mirjam Hinrikuse ettekande fookuses olid dekadentliku meeskunstniku kujutised eesti kunstis ja kirjanduses.

• 12.–13. detsembril korraldati Eesti Kirjandusmuuseumis Eesti-uuringute Tippkeskuse aastakonverents ja Kreutzwaldi päevade 60. konverents „Suuline ja kirjalik kultuuris: põimumised ja pörkumised”, kus võeti luubi alla suulise ja kirjaliku teabe vahekord (Eesti või laiemalt Baltimaade) kultuuris nii ajaloolises plaanis kui ka täna-

päeval, kirjakultuuri näiliselt totaalse valitsemise ajal. Kavas olnud ettekanded käsitlesid keele, kõne ja teksti suulist ja kirjalikku vahendamist, teemaga seotud filosoofilisi ja eetilisi küsimusi, samuti kirjaliku, pildilise ja akustilise vahetõrke kultuuris. Esinesid Andris Levans („Das Wort ist mein Gesicht. Überlegungen zum Verhältnis von Mündlichkeit, Schriftlichkeit und Gedächtnis im mittelalterlichen Livland“), Terry Gunnell („Performance and audience, time and space, sound and vision. The uses of the performance studies approach for the study of folklore past and present“), Gustavs Strenga („A written text in an oral environment. The beer carters and carters brotherhoods' account books in Riga (1450–1530) as an example of interaction between oral and written“), Juhan Kreem („Chronist und Gerüchte. Mündliche Information in die Livländische Historien von Johann Renner“), Kristi Viiding („Der Anfang der Livländischen Gelegenheitsdichtung vor der Reformation: Johannes Lohmüller“), Raivis Bičevskis („Johann Georg Hamanns sinnliche Sprache der Natur im Kontext der Mündlichkeit und Schriftlichkeit in der Kultur“), Ulrike Plath („Die Predigt zwischen Mündlichkeit und Schriftlichkeit: Karl Gottlob Sonntags Reflexionen über das gelesene und gesprochene Wort“), Jürgen Beyer („Gotländische Grabsteine als Sagenkerne“), Ekaterina Anastasova („Constructing an identity in immigration – between folklore and classic literature“), Leena Kurvet-Käosaar („Diary on the margins of written culture“), Tiina Ann Kirss („Standing on the bridge: the passage of life stories between oral and written“). Teisel päeval esinesid Helle Metslang, Külli Habicht („Vahekeelne või emakeelne eesti kirjakeel?“), Liina Lindström, Kristel Uiboed, Maarja-Liisa Pilvik, Helen Plado („Murdekeele süntaks kui suuline süntaks“), Reet Bender („Alamsaksa keelest baltisaksa keeleni – mis moodi, miks ja kuidas?“), Aivar Põldvee („Loevad ja kirjutavad. Kirjakeel ja eesti talupojad Rootsi ajal“), Hille Paju-

puu, Rene Altrov („Hääle meeldivuse aspekte“), Lya Meister, Einar Meister („Eesti laste kõne põhitõoni ja vokaaliruumi areng“), Ell Vahtramäe („Vormilt kirjalik, sisult suuline: uurijana 10 aastat *online*-foorumites“), Anneli Baran („Vellerismist eesti traditsioonis – suulise ja kirjaliku piirimailt“), Tiiu Jaago („Suulisuus kirjakultuuri ajajärgul – pidevalt jätkuv protsess“), Mare Kõiva („Unenäopäevik – kirjalik suuline rahvaluuleliik“), Liina Lukas („Grimmid kajad Eestis“), Zurab Japua („Герой Дыд и святилище Дыдрыпц: о религиозных мотивах в эпосе“), Kärri Toomeos-Orglaan („Seto jututraditsioon suulise ja kirjaliku kultuuri piirimailt“), Katre Kikas („Rahvaluulekogujad H. A. Schults ja J. Pint suulise ja kirjaliku, meenutatu ja unustatu vahel“), Kristel Vilbaste, Mikk Sarv („Suulisuus ja kirjalikkus allikapärimuses Taevaskoja Emalätte näitel“), Eduard Parhomenko („Siin- ja teispool filosoofia kõnelisust Tõnu Luige loengutes“), Triinu Ojamaa („Armastusest diasporaaestlaste intervjuude ja eksiilkirjanduse näitel“) ja Anneli Saro („Teatri emantsipeerumine kirjandusest?“).

- 14. detsembril peeti Tartus Emakeele Seltsi kõnekoosolek „Milleks meile küsilauseid?“. Ettekannetega esinesid Tiit Hennoste („Suulise keele tervikkäsitlus ja küsimused selle sees. Lause ja küsimus“), Andriela Rääbis („Sa aput kurki tahad või? Pakume küsilausega“), Kirsi Laanesoo („Miks sa torusse ei räägi? Miks-küsilauseid“) ja Andra Rumm („Miks me oma küsimused ringi teeme?“).

- 14. detsembril korraldati Riias Läti ülikooli kirjanduse, folkloori ja kunsti instituudis eesti ja läti folkloristide ühine teadusseminar „Mission Possible“, mille eesmärk oli arutleda folkloristika uemate suundumuste üle. Esinesid Sandis Laime („Tourist graffiti and magic signs on sandstone cliffs in Latvia: current research and future perspectives“), Piret Voolaid („A paremic glance at graffiti: database of graffiti“), Ieva Tihovska („Latvian Romani dance: notes on applied research“) ja

Eda Kalmre („Self-created love stories in girls' romantic culture: history and evolution”). Stendiettekannetega esinesid Tõnno Jonuks, Reet Hiiemäe, Mare Kalda, Mare Kõiva, Katre Kikas, Liisi Laineste, Anneli Baran, Aigars Lielbārdis, Andres Kuperjanov, Toms Kēncis, Ekaterina Anastasova ja Julia Prakofjewa.

- 21. detsembril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis meditsiinantropoloogia konverents „Medica XI. Uurijänagemusest komplementaar- ja rahvameditsiinini”. Uurijad tutvustasid viimase aja uurimusi, materjale ja nende kohta tekkinud hüpoteese, optimaalseid ja uusi ravimisviise ning ka ajaloolise ainesliku analüüsitulemusi. Esinesid Maili Pilt („Isiklikud lood avalikus ruumis. Internetifoorumisse kirjutatud rasestumise, lapseootuse ja sünnitusega seotud

lugude funktsioonidest www.perekool.ee näitel”), Mare Kõiva („Antroposofiilise meditsiini kasutamisest XXI sajandi linnamiljões”), Anu Korb („Ida-Siberi Minussinski piirkonna eestlaste ravitsejad, haigusseletused ja ravivõtted. Traditsioonimuutused ja kogumiskontekst”), Ave Goršič („Rahvameditsiini kogumise-uurimise ajalugu”), Julia Prakofjewa (Minsk, „Protective Dolls in Modern Belorussia”), Renata Sõukand, Raivo Kalle („Saialille kasutus Saaremaal: motivatsioon ja allikad”) ja Reet Hiiemäe („Valuravi: pärimuse, meditsiini ja psühholoogia kokkupuuteid”).

- 28. detsembril toimus UTKK muuseumiosakonnas Toomas Liivi 70. sünniaastapäevale pühendatud kirjandusõhtu, kus esinesid Elo Lindsalu, Toomas Haug ja Maarja Vaino.